

N:o 17.

Ankom till Riksd. kansli den 28 juni 1887, kl. 5 e. m

Andra Kammarens tredje tillfälliga utskotts utlåtande n:o 8, i anledning af erhållen återremiss å utlåtandet n:o 4 angående väckt motion om skrifvelse till Kongl. Maj:t om åtgärders vidtagande för att postverkets betjente, utan afdrag å sina löneförmåner, måtte befrias från tjenstgöring hvar fjerdde söndag.

Sedan herr A. G. Jönsson uti en till utskottet hänvisad motion hemställt, att Riksdagen måtte besluta i underdånig skrifvelse anhålla, att Kongl. Maj:t täcktes vidtaga sådana åtgärder, som vore af nöden för att postverkets betjente, utan afdrag å de bestämda löneförmånerna, måtte varda befriade från tjenstgöring hvar fjerdde söndag, och utskottet i utlåtande n:o 6 hemställt, att motionen icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda; så har Andra Kammaren vid föredragning af detta utlåtande den 8 dennes återförvisat detsamma till utskottet.

Sedan med anledning häraf utskottet hos kongl. generalpoststyrelsen anhållit om upplysning om och i hvad mån postbetjente nu åtnjuta ledighet utan afdrag å deras löneförmåner samt huruvida hinder för beviljande af den ifrågasatta ledigheten förefinnas m. m., har utskottet den 21 dennes från kongl. generalpoststyrelsens kanslibyrå fått mottaga en skrifvelse, deraf utskottet ansett sig här böra intaga följande:

»Vid postverket äro för närvarande anstälde 713 ordinarie och 138 extra vaktbetjente, hvarförutom vid nästan alla fullständiga postanstalter finnas anstälde en eller flere reserv-vaktbetjente, som äro pligtige att på kallelse inträda i tjänstgöring vid förhinder för ordinarie eller extra vaktbetjent å samma stationsort. Bland de ordinarie vaktbetjente hafva 34 anställning såsom vaktmästare med aflöning enligt äldre lönestat till belopp af 700 à 800 kronor, deraf $\frac{3}{4}$ utgå såsom lön och $\frac{1}{4}$ såsom tjänstgöringspenningar. Öfrige ordinarie betjente, hvilkas antal sålunda utgör 679, uppbära enligt nu gällande lönestat 500 kronor i lön; och är dem derjemte tillförsäkradt dagtraktamente, som, med afseende å omfattningen af den för en hvar anvisade tjänstgöring, af generalpoststyrelsen fastställts för hvarje vaktbetjent till visst belopp, icke öfverstigande 2 kronor.

Extra vaktbetjente åtnjuta årligt arvode, icke öfverskjutande 300 kronor samt derjemte dagtraktamente enligt enahanda grunder, som de ordinarie.

Samtliga ordinarie och extra betjente bekomma derjemte tjenstbeklädnad in natura eller kontant beklädnadsersättning.

Såsom postiljoner vid landsvägs- eller jernvägsposterna tjänstgöra för närvarande 292 ordinarie och extra betjente. Beskaffenheten af desser tjänstgöring gör det — i synnerhet i de många fall, der postbefordringen sker nattetid — nödvändigt att dem beredes någon hvilotid mellan de särskilda resorna. Derför äro å alla de postlinier, der så ansetts behöfligt, anstälde flere postiljoner, som åtfölja posterna enligt fastställda turlistor, hvilka medgifva en hvar af dem behöflig hvilotid. Denna deras hvilotid inträffar helt visst så ofta å sabbat, att de i allmänhet hafva årligen så många söndagar tjenstefria, som motionären ifrågasatt. För hvilotiden, äfven om densamma omfattar helt dygn, åtnjuta den tjenstefrie postiljonen de för honom bestämda löneförmåner oafkortade. Öfrige 559 ordinarie och extra vaktbetjente tjänstgöra såsom brefbärare, breflådtömmare och posttransportörer inom postanstalternas områden eller ombesörja upppassning vid postanstalterna. Desser tjänstgöring är regelbunden och daglig, men är dock å sön- och helgdagar, i anseende till färre antal brefbäringsturer eller andra orsaker, i någon mån lindrigare än å öfriga dagar. Med undantag allenast för ett ringare antal orter äro dock dessa betjentes göromål jemväl å sön- och helgdagar så omfattande, att hvarje vaktbetjent i regel tjänstgör åtminstone någon del af dagen.

Från brefbärare inom några af rikets större städer, der dessa betjente äro indelade till tjänstgöring hvar och en inom sitt brefbäringss-

distrikt och der en brefbärares användande till tillfällig tjenstgöring jemväl inom en annans distrikt, der han icke är tillräckligt lokaliserad, är förenadt med olägenheter, hafva under senare åren gjorts framställningar hos generalpoststyrelsen angående beredande åt dem af ledighet under visst antal söndagar årligen.

Också har generalpoststyrelsen, då särskildt beaktansvärda omständigheter anfördes till stöd för en framställning i detta syfte af de i Stockholm anställda brefbärare, år 1883 vidtagit den anordning att, på det dessa brefbärare skulle vara befriade från tjenstgöring hvar fjerde sön- och helgedag utan minskning i löneinkomster, erforderligt antal reservvaktbetjente inkallats till tjenstgöring å sön- och helgedagar mot ersättning af postmedlen. Härmed har sedan nämnda år regelbundet fortsatts; och den ökade kostnad, som häraf uppkommit, har årligen utgjort omkring 3,300 kronor.

Då personer, lämplige att antagas såsom reservvaktbetjente i postverket otvifvelaktigt finnas att tillgå å hvarje plats af sådan betydighet, att lokalbrefbäring är inrättad derstädes, lärer hinder för vidtagande äfven å andra orter af en liknande anordning som den inom Stockholm vidtagna, icke förefinnas, så vidt erforderliga medel till bestridande af dermed förenade kostnader varda anvisade. Det å postverkets utgiftsstatser uppförda anslag till traktamente åt vaktbetjente, af hvilket anslag dessa kostnader skulle bestridas, har dock varit otillräckligt för sådant ändamål; och med afseende å innehållet af Riksdagens underdåniga skrifvelse den 18 maj 1885 angående regleringen af utgifterna under riksstatens sjunde hufvudtitel, har generalpoststyrelsen ansett sig icke kunna i sina senare afgifna förslag till utgiftsstatser för postverket ifrågasätta en sådan förhöjning af berörda anslag, som skulle erfordras för att motionärens förslag skulle kunna *allestädes* bringas i tillämpning. Genom den förhöjning af anslaget, som innevarande Riksdag redan beviljat, torde dock vara möjligt att åstadkomma en dylik anordning å åtskilliga orter, der sådan anses företrädesvis böra komma till stånd.

I nyss berörda skrifvelse af den 18 maj 1885, hvilken på sin tid delgifvits generalpoststyrelsen, har Riksdagen, jemte erinran att den största af de då vidtagna förhöjningarne under postverkets omkostnadsstat fölle på anslaget till traktamente för vaktbetjente, anført, att kostnaderna för lokalbrefbäringen synts Riksdagen märkbart tillväxa, samt att Riksdagen därför antoge, att all omsorg komme att användas för att kostnaderna för denna detalj af postverkets verksamhet kunde så

begränsas, att inkomsterna försloge för betäckande af utgifterna för ändamålet.»

Då här af framgår, att generalpoststyrelsen redan beredt postbetjente i hufvudstaden den af motionären föreslagna ledighet och att styrelsen söker att, i den mån tillgångarne det medgifva, bereda jemväl öfriga postbetjente sådan ledighet, synes det utskottet icke vara lämpligt att någon framställning till Kongl. Maj:t i det af motionären angifna syfte för det närvarande af Riksdagen göres, utan anser sig utskottet fortfarande böra hemställa,

att motionen icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 28 juni 1887.

På utskottets vägnar:

AUG. HYGRELL.
